

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9 Sub. Code :

2	5	8	5	3
---	---	---	---	---

Exam. Code :

0	4	0	2
---	---	---	---

**Master of Arts (Sociology) 2nd Semester
(2055)**

POSITIVISTIC SOCIOLOGICAL THEORIES

Paper : SOC-R-425 (In all Mediums)

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

Note :— Attempt **FIVE** questions in all including Q. No. 1 which is compulsory and selecting **ONE** question from each unit.

1. Answer **ALL** the following in about **30-35** words each :

- (1) Hierarchy of Sciences.
- (2) Social Fact.
- (3) Primary Needs.
- (4) Jeffrey Alexander.
- (5) Function (Merton).
- (6) Adaptation.
- (7) Mythemes.
- (8) Repressive State Apparatus.
- (9) Potential Conflict (Collins)
- (10) Proletarianization.

10×2=20

UNIT-I

2. What are Comte's views on Positivism ? Discuss law of three stages. 15
3. Comment on the statement that Radcliffe Brown was an armchair anthropologist. Discuss Radcliffe Brown's views on social structure. 15

UNIT-II

4. What are the features of Neo-Functionalism ? 15
5. What is Structural Functionalism ? Discuss AGIL system of Talcott Parsons. 15

UNIT-III

6. Discuss how Structural Marxism of Louis Althusser is different from Marxism. 15
7. Discuss features and relevance of Structuration theory of Anthony Giddens. 15

UNIT-IV

8. What is the contribution of Ralf Dahrendorf to Conflict theory ? 15
9. What is Conflict theory ? Discuss features of Conflict theory of Karl Marx. 15

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- कुल पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए, जिसमें प्रश्न संख्या 1 भी शामिल है, जो कि अनिवार्य है और प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न का चयन कीजिए।

1. निम्नलिखित सभी प्रश्नों के उत्तर लगभग 30-35 शब्दों में दीजिए :
 - (1) विज्ञान का पदानुक्रम।
 - (2) सामाजिक तथ्य।
 - (3) प्राथमिक आवश्यकताएँ।
 - (4) जेफरी अलेक्जेंडर।
 - (5) कार्य (मर्टन)।
 - (6) अनुकूलन।
 - (7) मायथीम्स।
 - (8) दमनकारी राज्य तंत्र।
 - (9) संभावित संघर्ष (कोलिन्स)।
 - (10) सर्वहाराकरण।

10×2=20

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਕਾਮਟੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖਵਾਦ ਪਰ ਕਯਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ? ਤੀਨ ਚਰਯੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਜ਼ਏ। 15
3. ਝਸ ਕਥਨ ਪਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਜ਼ਏ ਕਿ ਰੈਡਕਲਿਫ਼ ਬ੍ਰਾਊਨ ਏਕ ਆਰਮਚੇਯਰ ਮਾਨਵਵਿਜ਼ਾਨੀ ਥੇ। ਸਾਮਾਜਿਕ ਸੰਰਚਨਾ ਪਰ ਰੈਡਕਲਿਫ਼ ਬ੍ਰਾਊਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰੋਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। 15

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਨਵ-ਕਾਰਯਾਤਮਕਤਾ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਏਂ ਕਯਾ ਹੈ ? 15
5. ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਕਾਰਯਾਤਮਕਤਾ ਕਯਾ ਹੈ ? ਟੈਲਕਾੱਟ ਪਾਰਸਨਸ ਕੀ AGIL ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। 15

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ ਕਿ ਲੁਝਸ ਅਲਥੁਸਰ ਕਾ ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਮਾਕਸਵਾਦ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਾਕਸਵਾਦ ਸੇ ਭਿੰਨ ਹੈ ? 15
7. ਏਂਥਨੀ ਗਿਡੇਂਸ ਦੇ ਸੰਰਚਨਾ ਸਿਫ਼ਾੰਤ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਓਂ ਔਰ ਪ੍ਰਾਸਗਿਕਤਾ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। 15

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਸੰਘਰਸ਼ ਸਿਫ਼ਾੰਤ ਮੇਂ ਰਾਲਫ਼ ਡੇਹਰੇਂਡੋਰਫ਼ ਕਾ ਕਯਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ ? 15
9. ਸੰਘਰਸ਼ ਸਿਫ਼ਾੰਤ ਕਯਾ ਹੈ ? ਕਾਰਲ ਮਾਕਸ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਿਫ਼ਾੰਤ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਓਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। 15

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਜੋ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

1. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 30-35 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ :
 - (1) ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪਦ-ਅਨੁਕ੍ਰਮ।
 - (2) ਸਮਾਜਿਕ ਤੱਥ।
 - (3) ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ।
 - (4) ਜੈਫਰੀ ਅਲੈਗਜ਼ੈਂਡਰ।
 - (5) ਫੰਕਸ਼ਨ (ਮਰਟਨ)
 - (6) ਅਨੁਕੂਲਨ।

(7) ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਥੀਤ (Mythemes)

(8) ਦਮਨਕਾਰੀ ਰਾਜ ਉਪਕਰਣ।

(9) ਸੰਭਾਵੀ ਟਕਰਾਅ (ਕੋਲਿਨ)।

(10) ਪ੍ਰੋਲੇਤਾਰੀਅਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ।

10×2=20

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਕੋਮਟੇ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕਤਾ ਬਾਰੇ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਹਨ ? ਤਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15
3. ਇਸ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ ਕਿ ਰੈਡਕਲਿਫ ਬ੍ਰਾਊਨ ਇੱਕ ਆਰਮਚੇਅਰ ਮਾਨਵ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਸੀ। ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਬਾਰੇ ਰੈਡਕਲਿਫ ਬ੍ਰਾਊਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਨਵ-ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ? 15
5. ਢਾਂਚਾਗਤ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਕੀ ਹੈ ? ਟੈਲਕੋਟ ਪਾਰਸਨਜ਼ ਦੇ AGIL ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਕਿ ਲੂਈਸ ਅਲਬ੍ਰਸਰ ਦਾ ਢਾਂਚਾਗਤ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਕਿਵੇਂ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। 15
7. ਐਂਥਨੀ ਗਿਡਨਜ਼ ਦੇ ਢਾਂਚਾਗਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕਤਾ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਰਾਲਫ਼ ਡਾਹਰਨਡੋਰਫ਼ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਕੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ ? 15
9. ਟਕਰਾਅ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹੈ ? ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15